

Αριθμ. Πρωτ. ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ: 8466
Ημερομ. Κατάθεσης: 21/9/2026

Αθήνα, 20/9/2026

ΕΡΩΤΗΣΗ

Προς: Τον Υπουργό Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών κ. Κυριάκο Πιερρακάκη,

Τον Υπουργό Υποδομών και Μεταφορών κ. Χρίστο Δήμα.

Θέμα: «Συγκέντρωση τραπεζικών χρηματοδοτήσεων σε μεγάλους επιχειρηματικούς ομίλους και διασφάλιση της απρόσκοπτης εκτέλεσης κρίσιμων έργων υποδομής»

Η πρόσφατη έκθεση του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου, στο πλαίσιο του Financial Sector Assessment Program για την Ελλάδα, αναδεικνύει ένα ζήτημα που χρήζει ιδιαίτερης προσοχής από την Ελληνική Πολιτεία και τις αρμόδιες εποπτικές αρχές: την υψηλή συγκέντρωση των χρηματοδοτήσεων των ελληνικών συστημικών τραπεζών προς περιορισμένο αριθμό μεγάλων επιχειρηματικών ομίλων.

Ειδικότερα, σύμφωνα με το ΔΝΤ, οι δέκα μεγαλύτερες κοινές εταιρικές εκθέσεις των τεσσάρων συστημικών τραπεζών προς μη χρηματοπιστωτικές επιχειρήσεις αντιστοιχούν στο 121,6% των συνολικών Tier 1 κεφαλαίων τους πριν από τα μέτρα περιορισμού του πιστωτικού κινδύνου και περίπου στο 81% μετά την εφαρμογή τους. Το Ταμείο επισημαίνει μάλιστα ότι οι εκθέσεις των τραπεζών προς τις συγκεκριμένες μεγάλες επιχειρήσεις εμφανίζουν μικρή διαφοροποίηση μεταξύ των τραπεζικών ιδρυμάτων, με αποτέλεσμα να δημιουργείται **υψηλά συσχετισμένος κίνδυνος**. Κατά το ΔΝΤ, ενδεχόμενη οικονομική δυσχέρεια ενός ή περισσότερων από τους μεγαλύτερους εταιρικούς δανειολήπτες θα μπορούσε να έχει σημαντικές συνέπειες για το ελληνικό χρηματοπιστωτικό σύστημα.

Το ΔΝΤ συνιστά για τον λόγο αυτό την περαιτέρω ενίσχυση της παρακολούθησης των μεγάλων εταιρικών εκθέσεων, μέσω ενίσχυσης της αναλυτικής ικανότητας και διάθεσης πρόσθετων πόρων, προκειμένου να επιτυγχάνεται έγκαιρος

εντοπισμός και αντιμετώπιση πιθανών ευπαθειών του χρηματοπιστωτικού συστήματος.

Οι παραπάνω επισημάνσεις αποκτούν πρόσθετο ενδιαφέρον μετά από πρόσφατα δημοσιεύματα σχετικά με το ύψος της τραπεζικής έκθεσης προς τον Όμιλο ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ και με φερόμενο προβληματισμό για τον βαθμό συγκέντρωσης του σχετικού πιστωτικού κινδύνου. Επισημαίνεται ότι οι αναφορές αυτές αποτελούν δημοσιογραφικές πληροφορίες και δεν έχει δημοσιοποιηθεί, μέχρι σήμερα, επίσημο έγγραφο των ευρωπαϊκών ή ελληνικών εποπτικών αρχών που να επιβεβαιώνει ειδική εποπτική προειδοποίηση για τον συγκεκριμένο Όμιλο. Ωστόσο, σε συνδυασμό με τις γενικότερες διαπιστώσεις του ΔΝΤ για τη συγκέντρωση των ελληνικών τραπεζών σε περιορισμένο αριθμό μεγάλων εταιρικών αντισυμβαλλομένων, δημιουργούνται εύλογα ερωτήματα που χρήζουν επίσημης απάντησης.

Τα ίδια τα δημοσιευμένα οικονομικά στοιχεία του Ομίλου αποτυπώνουν το σημαντικό μέγεθος του χρηματοοικονομικού του αποτυπώματος. Σύμφωνα με την ελεγμένη Ετήσια Οικονομική Έκθεση για τη χρήση 2025, οι συνολικές δανειακές υποχρεώσεις σε ενοποιημένο επίπεδο ανέρχονταν στις 31.12.2025 σε περίπου **6,09 δισ. ευρώ**, έναντι 4,87 δισ. ευρώ στο τέλος του 2024, ενώ το συνολικό προσαρμοσμένο καθαρό χρέος διαμορφώθηκε σε **4,297 δισ. ευρώ**.

Η διάρθρωση, όμως, του συγκεκριμένου δανεισμού αποτελεί κρίσιμο στοιχείο για την ορθή αξιολόγησή του. Η ίδια η Ετήσια Οικονομική Έκθεση διευκρινίζει ότι στο συνολικό προσαρμοσμένο καθαρό χρέος περιλαμβάνονται χρηματοδοτήσεις έργων χωρίς αναγωγή στη μητρική εταιρεία (non-recourse project finance), ενώ το προσαρμοσμένο καθαρό χρέος της μητρικής εταιρείας ανερχόταν στο τέλος του 2025 σε **471,2 εκατ. ευρώ**. Η αύξηση του ενοποιημένου καθαρού χρέους κατά τη χρήση 2025 αποδίδεται κατά κύριο λόγο στην καταβολή τιμήματος περίπου **1,3 δισ. ευρώ** και στην έναρξη της 35ετούς περιόδου παραχώρησης της Νέας Εγνατίας Οδού.

Παράλληλα, τα συνολικά ταμειακά διαθέσιμα του Ομίλου, εξαιρουμένων των δεσμευμένων καταθέσεων, ανέρχονταν στο τέλος του 2025 σε περίπου **1,694 δισ. ευρώ**, εκ των οποίων 852,9 εκατ. ευρώ βρίσκονταν σε επίπεδο μητρικής εταιρείας.

Ιδιαίτερο ενδιαφέρον παρουσιάζει και η εξέλιξη του κόστους χρηματοδότησης. Σύμφωνα με τις οικονομικές καταστάσεις, τα συνολικά χρηματοοικονομικά έξοδα του Ομίλου αυξήθηκαν το 2025 σε περίπου **233,7 εκατ. ευρώ**, έναντι 152,5 εκατ. ευρώ το 2024, ενώ οι τόκοι και τα έξοδα μακροπρόθεσμων χρηματοδοτήσεων ανήλθαν σε περίπου 205 εκατ. ευρώ έναντι 122,9 εκατ. ευρώ κατά την προηγούμενη χρήση.

Τα ανωτέρω μεγέθη πρέπει, ωστόσο, να αξιολογούνται σε συνδυασμό με την εξέλιξη της λειτουργικής κερδοφορίας του Ομίλου. Κατά τη χρήση 2025 ο κύκλος εργασιών από συνεχιζόμενες δραστηριότητες ανήλθε σε **3,856 δις. ευρώ**, το προσαρμοσμένο EBITDA αυξήθηκε σε **631,4 εκατ. ευρώ**, έναντι 404 εκατ. ευρώ το 2024, και τα καθαρά κέρδη μετά από φόρους από συνεχιζόμενες δραστηριότητες διαμορφώθηκαν σε 136,6 εκατ. ευρώ.

Επιπλέον, σύμφωνα με τα πλέον πρόσφατα αποτελέσματα του Α' εξαμήνου 2026, ο Όμιλος παρουσίασε περαιτέρω αύξηση της λειτουργικής κερδοφορίας του, ενώ το pro forma προσαρμοσμένο καθαρό χρέος περιορίστηκε σε περίπου **3,82 δις. ευρώ**. Σχεδόν το σύνολο του συγκεκριμένου χρέους αφορά μακροπρόθεσμες χρηματοδοτήσεις έργων, με μέση διάρκεια περίπου είκοσι έτη, ενώ πάνω από το 85% συνδέεται με τις παραχωρήσεις της Νέας Αττικής Οδού και της Νέας Εγνατίας Οδού. Παράλληλα, το 93% του συνολικού δανεισμού είναι σταθερού επιτοκίου ή αντισταθμισμένο έναντι του επιτοκιακού κινδύνου.

Συνεπώς, τα δημοσιευμένα οικονομικά στοιχεία **δεν τεκμηριώνουν αφ' εαυτών υφιστάμενη χρηματοοικονομική δυσχέρεια του Ομίλου ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ**. Το ζήτημα που τίθεται είναι διαφορετικό και ευρύτερο: **κατά πόσον η Ελληνική Πολιτεία και οι αρμόδιες εποπτικές αρχές έχουν αξιολογήσει επαρκώς τον συστημικό κίνδυνο που μπορεί να δημιουργεί η συγκέντρωση σημαντικών τραπεζικών χρηματοδοτήσεων και κρίσιμων οικονομικών δραστηριοτήτων σε περιορισμένο αριθμό μεγάλων επιχειρηματικών ομίλων.**

Το ζήτημα αυτό δεν αφορά αποκλειστικά τη χρηματοπιστωτική σταθερότητα. Αφορά άμεσα και το Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών, καθώς ο Όμιλος ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ αποτελεί έναν από τους μεγαλύτερους αναδόχους, επενδυτές και παραχωρησιούχους υποδομών της χώρας.

Σύμφωνα με την Ετήσια Οικονομική Έκθεση του Ομίλου, το συνολικό ανεκτέλεστο υπόλοιπο έργων είχε ανέλθει στο τέλος του 2025 σε **9,2 δις. ευρώ**, παρέχοντας, όπως αναφέρει η ίδια η εταιρεία, σημαντική ορατότητα εργασιών για τα επόμενα έτη.

Στο χαρτοφυλάκιο του Ομίλου περιλαμβάνονται κρίσιμες υποδομές και μεγάλα δημόσια και συγχρηματοδοτούμενα έργα. Ενδεικτικά, μόνο κατά το 2025 η θυγατρική ΤΕΡΝΑ υπέγραψε δύο συμβάσεις με το Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών, ύψους **205 εκατ. και 213,1 εκατ. ευρώ**, για επείγοντα έργα αποκατάστασης υποδομών από τις καταστροφές που προκάλεσαν τα καιρικά φαινόμενα «Daniel» και «Elias». Παράλληλα, τον Μάιο του 2025 υπεγράφη η σύμβαση παραχώρησης για τον Βόρειο Οδικό Άξονα Κρήτης, στο τμήμα Χανιά–Ηράκλειο, ύψους **1,75 δις. ευρώ** και διάρκειας 35 ετών.

Η ίδια η δραστηριότητα του Ομίλου εκτείνεται, μεταξύ άλλων, σε κομβικές παραχωρήσεις όπως η Νέα Αττική Οδός και η Νέα Εγνατία Οδός. Πρόκειται συνεπώς για υποδομές οι οποίες δεν έχουν μόνο επιχειρηματική σημασία, αλλά συνδέονται άμεσα με τη λειτουργία της οικονομίας, τις μεταφορές, την περιφερειακή ανάπτυξη και την εκτέλεση του προγράμματος δημοσίων και συγχρηματοδοτούμενων επενδύσεων της χώρας.

Κατά συνέπεια, μια υποθετική σοβαρή και παρατεταμένη χρηματοοικονομική δυσχέρεια ενός επιχειρηματικού ομίλου τέτοιου μεγέθους θα μπορούσε, υπό δυσμενείς συνθήκες, να υπερβεί τα όρια μιας αμιγώς εταιρικής υπόθεσης. Θα μπορούσε να δημιουργήσει ταυτόχρονες πιέσεις στις χρηματοδοτούσες τράπεζες, στην εκτέλεση μεγάλων δημοσίων έργων, συμβάσεων παραχώρησης και ΣΔΙΤ, στην αλυσίδα υπεργολάβων και προμηθευτών, στην απασχόληση και τελικά στην ίδια την ελληνική οικονομία.

Το κρίσιμο επομένως ζήτημα δεν είναι η δημιουργία εντυπώσεων σχετικά με την οικονομική κατάσταση συγκεκριμένης εταιρείας, αλλά το κατά πόσον το Ελληνικό Δημόσιο διαθέτει τους κατάλληλους μηχανισμούς εποπτείας, πρόληψης και επιχειρησιακής συνέχειας, ώστε μια ενδεχόμενη μελλοντική δυσχέρεια οποιουδήποτε μεγάλου επιχειρηματικού ομίλου με σημαντική τραπεζική έκθεση και συμμετοχή σε κρίσιμες δημόσιες υποδομές να μην εξελιχθεί σε ευρύτερο χρηματοπιστωτικό, δημοσιονομικό και αναπτυξιακό πρόβλημα.

Κατόπιν των ανωτέρω, ερωτώνται οι κ.κ. Υπουργοί:

- 1. Έχουν το Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, η Τράπεζα της Ελλάδος και οι λοιπές αρμόδιες αρχές αξιολογήσει τις επισημάνσεις του ΔΝΤ σχετικά με τη σημαντική συγκέντρωση των τεσσάρων συστημικών τραπεζών σε κοινούς μεγάλους εταιρικούς αντισυμβαλλομένους και ποια συγκεκριμένα μέτρα έχουν ληφθεί ή σχεδιάζονται για την αντιμετώπιση του σχετικού συστημικού κινδύνου;**
- 2. Έχει πραγματοποιηθεί από τις αρμόδιες ελληνικές εποπτικές αρχές ειδική ανάλυση ή άσκηση προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων (stress test) για τις επιπτώσεις που θα είχε στο ελληνικό τραπεζικό σύστημα η σοβαρή χρηματοοικονομική δυσχέρεια ενός ή περισσότερων από τους μεγαλύτερους κοινούς εταιρικούς δανειολήπτες των συστημικών τραπεζών, όπως επισημαίνει το ΔΝΤ;**

3. Ανταποκρίνονται στην πραγματικότητα τα δημοσιεύματα περί προβληματισμού ευρωπαϊκών ή ελληνικών εποπτικών αρχών σχετικά με το ύψος ή τη συγκέντρωση της τραπεζικής έκθεσης προς τον Όμιλο ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ και, χωρίς να παραβιάζεται το εποπτικό ή τραπεζικό απόρρητο, έχει αξιολογηθεί από τις αρμόδιες αρχές εάν η συγκεκριμένη έκθεση δημιουργεί αυξημένο κίνδυνο συγκέντρωσης για το ελληνικό τραπεζικό σύστημα;
4. Έχει το Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών αξιολογήσει την έκθεση του Ελληνικού Δημοσίου σε περίπτωση σοβαρής χρηματοοικονομικής ή λειτουργικής δυσχέρειας μεγάλου κατασκευαστικού ομίλου που εκτελεί ταυτόχρονα σημαντικό αριθμό δημοσίων έργων, συμβάσεων παραχώρησης και ΣΔΙΤ και ποιο είναι το συνολικό ύψος των εν εξελίξει συμβάσεων έργων, παραχωρήσεων και ΣΔΙΤ στις οποίες συμμετέχει σήμερα ο Όμιλος ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ ή εταιρείες του;
5. Υφίσταται συγκεκριμένο σχέδιο επιχειρησιακής συνέχειας και μηχανισμός άμεσης παρέμβασης του Ελληνικού Δημοσίου, ώστε σε περίπτωση σοβαρής δυσχέρειας μεγάλου αναδόχου ή παραχωρησιούχου να διασφαλίζεται η απρόσκοπτη συνέχιση των κρίσιμων έργων υποδομής, να προστατεύονται οι δημόσιοι πόροι και να αποτρέπονται σημαντικές καθυστερήσεις, πρόσθετες δημοσιονομικές επιβαρύνσεις και ευρύτερες επιπτώσεις στην ελληνική οικονομία;

Ανδρέας Βορύλλας

Επισυνάπτεται η έκθεση του ΔΝΤ «GREECE FINANCIAL SECTOR ASSESSMENT PROGRAM - TECHNICAL NOTE ON SYSTEMIC RISK ANALYSIS» Ιούνιος 2026.